Vanhusten asuntotuotantorahaston lakkauttaminen ja ikääntyneiden virolahtelaisten hyvinvoinnin tukemiseen tarkoitettujen rahastojen yhdistäminen

KhVi 30.11.2026
36/02.05.02/2026

Valmistelija

Hallintojohtaja Sanna Lahti p. 040 199 2310
Hyvinvointijohtaja Outi Silander p. 040 549 3335

Kunnan tasetilillä lahjoitusrahastoihin sisältyy erillisellä pankkitilillä säilytetty Vanhusten asuntotuotantorahaston pääoma, joka on muodostunut pääosin kunnalle eri vuosina lahjoitetuista varoista. Rahaston säännöt o hyyväksytty valtuustossa 24.10.1994 ja sen käytöstä päättää Virolahden kunnanhallitus. Sääntöjen hyväksymisen yhteydessä valtuusto on päättänyt, että rahaston pääoma tulee sijoittaa mahdollisimman tuottavasti ja turvallisesti. Rahastoon kirjattujen saatujen lahjoitusten ehtona on ollut käyttää varat vanhusten asuntotuotannon edistämiseen.

Rahaston vuonna 1994 määritellyt säännöt ovat seuraavat:

1. Rahaston tarkoitus
Vanhusten asuntotuotantorahaston tarkoituksena on Virolahden kunnan vanhusten asuntotuotannon ja asuntojen korjaustoiminnan edistäminen.
2. Pääoma ja sen kartuttaminen
Rahaston pääoma sitä perustettaessa on 317 508,90 mk. Rahaston pääomaa voidaan kartuttaa kunnanvaltuuston päätöksellä sekä siirtämällä rahastoon kunnanhallituksen päätöksellä kunnalle lahjoitettuja varoja. Pääomaa kartuttavat rahaston erityiskatteena olevista varoista kertyvät korot ja muut tuotot.
3. Rahaston käyttäminen ja hoitaminen
Rahaston käytöstä päättää ja rahastoa hoitaa kunnanhallitus.

Rahaston sääntöjä on tarkennettu ensimmäisen kerran kunannhallituksessa 10.6.2002 § 139 ja sittemmin uudelleen 22.11.2011 § 181 ja edelleen 6.11.2017 § 220. Vuonna 2002 tehdyn päätöksen mukaan kunnanhallitus päättää käyttää vanhusten asuntotuotantorahastoa

1. asiakkaiden kotiin kiinteästi asennettavien apuvälineiden hankkimiseen n. 1700 eurolla seuraavien kolmen vuoden aikana, ja
2. pienten muutostöiden (max 1000 euroa) suorittamiseen vanhustyön asiakkaiden kotona selviytymisen tukemiseksi, sekä
3. ilman eri päätöstä saa rahastoa käyttää enintään edellisen vuoden tuoton verran.

Vuonna 2009 kunnanhallitus on päättänyt hankkia asuntotuotantorahaston varoilla Villinrannan palvelukeskukseen seniorikuntosalilaitteita enintään 30.000 eurolla. Vuonna 2011 tehdyn tarkennuksen myötä asuntotuotantorahastoa voidaan käyttää kuntoutuslaitteiden hankkimiseen laitoksissa olevien asiakkaiden käyttöön.

Vuonna 2017 kunnanhallitus päätti hyväksyä rahaston päivitetyn säännön siten, että kohtaa ”1. Rahaston tarkoitus” täydennettiin seuraavasti: Vanhusten asuntotuotantorahaston tarkoituksena on Virolahden kunnan vanhusten asuntotuotannon ja asuntojen korjaustoiminnan edistäminen sekä vanhustyön asiakkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Samassa yhteydessä kunnanhallitus päätti myöntää enintään 5000 euron

määrärahan Villinrannan senioripuiston rakentamiseen Virolahden kunnan vanhusten asuntotuotannon varoista.

Kyseisen rahaston käyttöä koskevia päätöksiä ei ole tehty 2020-luvulla, eikä rahasto pankkitilille talletettuna ole sijoitettuna valtuuston alkuperäisen päätöksen mukaisesti tuottavasti. Kyseistä rahastoa varten avatun erillisen pankkitilin saldo ja lahjoitusvarojen määrä on 25.11.2026 ollut 28.990,55 euroa.

Virolahden kunnalla on myös toinen vanhusten hyvinvoinnin edistämistä varten perustettu rahasto, joka on muodostettu kunnan saamista perintövaroista vuonna 2022. Kunnanhallituksen hakemukseen perustuneen valtiokonttorin päätöksen mukaisesti omaisuus on luovutettu kunnalle sillä ehdolla, että kunta käyttää omaisuuden kunnan iäkkään väestön hyvinvoinnin edistämiseen. Tämän rahaston osalta Virolahden vanhusneuvosto on 2024 tehnyt aloitteen kunnanhallitukselle kunnan saamien perintövarojen käytöstä kunnan iäkkään väestön hyvinvoinnin edistämisen hyväksi. Kunnanhallitus päätti 23.9.2024 § 159 vanhusneuvoston esityksen pohjalta hyväksyä varojen käytön +75 v. väestön hyvinvoinnin edistämiseen. Perintövarojen käyttötarkoituksena voi olla ikääntyvien toimintaa tukevia kohteita ja niihin liittyviä terveyttä ja hyvinvointia edistäviä hankkeita. Vanhusneuvosto esitti, että vuosittaisena avustusten jakosummana on n. 10.000 euroa.

Vanhusneuvosto on sittemmin 17.12.2025 § 26 päättänyt esittää kunnanhallitukselle, että se hyväksyy esityksen iäkkään väestön hyvivoinnin edistämiseen tarkoitettujen perintövarojen alaikärajaan liittyvän myöntö- ja hakuperiaatteen muutoksesta 65 vuoteen. Virolahden kunnanhallitus hyväksyi vanhusneuvoston esityksen 19.1.2026 § 8.

Edellä mainittujen perintövarojen osalta on määritetty, että aloitteita ja avustushakemuksia otetaan vastaan jatkuvalla haulla. Hakemuksille ei määritetä euromääräistä ylä- tai alarajaa. Hakemukset lähetetään Virolahden kunnan kirjaamoon tai osoitteella Virolahden kunta, PL 7, 49901 Virolahti. Kunnanjohtaja päättää aloitteiden ja avustushakemusten käsittelystä hallintosäännössä mainittujen valtuutusten puitteissa. Kunnanjohtajan toimivallan ylittävät aloitteet tai avustushakemukset siirretään kunnanhallituksen päätettäväksi.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen, kuten omassa kodissa selviytymisen tukeminen, ei enää hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kuulu kunnan tehtäviin. Kunnilla on lakisääteinen valvollisuus edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä, vaikka vastuu varsinaisista sotepalveluista siirtyi hyvinvointialueille. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla ja yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Myös kuntastrategiassa tulee kuntalain 37 §:n mukaisesti huomioida kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:ssä kunnille on säädetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä seuraavanlaisia tehtäviä:

- Ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan.

- Strategisessa suunnittelussa asetettava tavoitteet ja määriteltävä toimenpiteet.
- Tehtävä päätösten vaikutusten ennakkoarviointi ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen kohdistuvista päätöksistä väestöryhmittäin.
- Nimettävä terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutaho.
- Seurattava asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.
- Raportoitava valtuustolleen vuosittain hytestä ja valmisteltava valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja –suunnitelma.
- Tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteisteistyötä hyvinvointialueen on tehtävä yhteistyötä ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan sekä tehtävä yhteistyötä alueella toimivien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- Kunnan on edistettävä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Osallistuttava vuosittaisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskeviin neuvotteluihin

Keskeiset kuntien hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut ja toiminnot voidaan ryhmitellä seuraaavasti:

- Liikunta ja sen edistäminen: Lähiliikuntapaikkojen, puistojen, reittien ylläpito sekä liikuntapalvelut ja seurojen tuki.
- Kulttuuripalvelut: Kirjastot, kulttuuritalot, taide- ja kulttuurihyvinvointitoiminta, jotka tukevat mielen hyvinvointia ja osallisuutta.
- Koulutus ja varhaiskasvatus: Perusopetus, toisen asteen koulutus, varhaiskasvatus sekä koulujen ja oppilaitosten hyvinvointityö.
- Nuorisotyö: Nuorisotilat, ohjaus, harrastusmahdollisuudet ja nuorten osallisuuden tukeminen.
- Yhdyskuntasuunnittelu ja turvallisuus: Esteetön ja turvallinen elinympäristö, kaavoitus, viheralueet sekä arkiliikuntaa tukeva kaupunkirakenne.
- Järjestöyhteistyö ja osallisuus: Paikallisten yhdistysten ja järjestöjen toiminnan avustaminen sekä asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuudet.

Jo vuonna 2017 tehdyn kunnanhallituksen päätöksen esittelytekstissä todettiin, että ”vanhusten hyvinvoinnin edistämiseksi tarkoitetun rahaston varoja ei ole tarkoituksenmukaista säilyttää pankkitilillä, mikäli sopivia käyttökohteita löytyy. Toisaalta rahaston säännöissä määritelty käyttötarkoitus ei saisi estää varojen järkevää käyttöä vanhusten hyvinvoinnin edistämiseen vaan rahaston sääntöjä on tarvittaessa syytä päivittää”. Lahjoitusvarojen hallinnoinnin näkökulmasta olisi tarkoituksenmukaista, että vanhusten tai iäkkään väestön hyvinvoinnin edistämiseksi saatuja perintö- tai lahjoitusvaroja hallinnoitaisiin kokonaisuutena ja yhdenmukaisin periaattein.

Pitkään käyttämättä olleiden vanhusten asuntotuotantorahastoon kertyneiden varojen osalta järkevää olisi yhdistää asuntotuotantorahaston lahjoitusvarat Raimo Pekkolan perinnöstä muodostettuihin lahjoitusvaroihin, soveltaa aloitteiden ja avustushakemuksen käsittelyssä päivitettäviä avustusperiaatteita ja lakkauttaa vanhusten asuntotuotantorahaston säännöt ja erillinen pankkitili. Tämän päätöksen jälkeen kuntaan jäisi kaksi erillistä lahjoitusrahastoa, joista toisesta

myönnettävät avustukset on kohdennettava lapsille ja nuorille ja toisesta vanhusten tai yli 65-vuotiaiden kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen.

Esittelijä

Virolahden kunnanjohtaja Topi Heinänen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lakkauttaa erillisenä avustusrahastona vanhusten asuntotuotantorahaston (tili FI42 5523 0860 9002 54) ja siirtää rahaston varat toiselle, yli 65-vuotiaiden kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä varten tarkoitettuihin lahjoitusvaroihin (tili FI FI55 5172 0220 30034 17) ja sijoitettavaksi edelleen tuottavasti valtuuston hyväksymien rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti aiemmin hyväksytyn OP Private -sopimuksen kautta.

Päätös